

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej

Na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej zwracam się o udostępnienie informacji dotyczących rozpoznawania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz podległe mu służby zjawiska publicznego nagrywania, publikowania i komentowania zachowań obywateli w związku z podejrzeniem popełnienia wykroczeń drogowych lub porządkowych.

Przedmiotem wniosku jest w szczególności zjawisko aktywności osób lub grup prowadzących w przestrzeni publicznej i internecie działania polegające na:

- rejestrowaniu wizerunku osób podejrzewanych o popełnienie wykroczeń;
- publicznym rozpowszechnianiu nagrań z udziałem tych osób lub ich pojazdów;
- ujawnianiu informacji pozwalających na identyfikację osób nagranych;
- wzywaniu odbiorców internetowych do komentowania, piętnowania lub kontaktowania się z osobami przedstawianymi w materiałach;
- podejmowaniu prób samodzielnego egzekwowania przepisów, w tym zastawianiu lub blokowaniu pojazdów;
- prowadzeniu konfrontacji z kierującymi lub innymi uczestnikami zdarzenia;
- tworzeniu internetowych grup, których działalność może prowadzić do nękania, znieważania lub publicznego piętnowania osób nagranych.

Nie kwestionuję prawa obywateli do zawiadamiania Policji o podejrzeniu popełnienia wykroczenia ani prawa do wyrażania opinii w sprawach dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wniosek dotyczy natomiast sytuacji, w których działania te mogą wykraczać poza przekazanie informacji właściwym organom i przyjmować formę samodzielnego egzekwowania przepisów, publicznej nagonki, uporczywego śledzenia, blokowania pojazdów lub rozpowszechniania materiałów prowadzących do nieproporcjonalnego naruszenia dóbr osobistych.

W związku z powyższym zwracam się o udostępnienie następujących informacji:

1. Czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji posiada informacje, analizy, raporty, zestawienia lub korespondencję dotyczącą zjawiska publicznego nagrywania i publikowania w internecie materiałów przedstawiających osoby podejrzewane o wykroczenia drogowe lub porządkowe?
2. Czy Ministerstwo dostrzega ryzyko, że tego rodzaju działalność może prowadzić do:
 - samodzielnego egzekwowania prawa przez osoby nieposiadające uprawnień funkcjonariuszy;
 - eskalacji konfliktów w przestrzeni publicznej;
 - nękania, gróźb, znieważania lub publicznego piętnowania osób nagranych;
 - ujawniania danych umożliwiających identyfikację osób;
 - utrudniania interwencji Policji lub innych służb;
 - osłabiania zaufania obywateli do organów państwa, jeżeli materiały przedstawiają służby jako nieskuteczne lub bezczynne?
3. Czy Ministerstwo prowadzi lub zleca prowadzenie statystyk dotyczących interwencji, postępowań lub zawiadomień związanych z:
 - blokowaniem lub zastawianiem pojazdów przez osoby prywatne;
 - fizycznym uniemożliwianiem kierującym opuszczenia miejsca zdarzenia;
 - agresją słowną lub fizyczną podczas obywatelskiego dokumentowania wykroczeń;
 - publikowaniem nagrań prowadzących do nękania lub identyfikacji osób nagranych;
 - internetowym nawoływaniem do kontaktowania się z osobami przedstawionymi na nagraniach?
4. Czy Ministerstwo posiada dane dotyczące Warszawy lub województwa mazowieckiego obejmujące lata 2022–2026 w zakresie opisanych wyżej zdarzeń? Jeżeli tak, proszę o ich udostępnienie w podziale na lata oraz — o ile jest to możliwe — rodzaj zdarzenia i kwalifikację prawną.
5. Czy Ministerstwo, Komenda Główna Policji lub inne podległe albo nadzorowane organy opracowały wytyczne, zalecenia, procedury lub materiały szkoleniowe dotyczące postępowania funkcjonariuszy w sytuacjach, w których osoby prywatne:
 - dokumentują wykroczenie;
 - publikują nagranie w internecie;
 - próbują zatrzymać lub zablokować pojazd;
 - podejmują konfrontację z kierującym;
 - twierdzą, że działają w ramach „ujęcia obywatelskiego”?
6. Czy organy nadzorowane przez Ministerstwo analizowały, w jakich sytuacjach działania osób prywatnych mogą wykraczać poza dopuszczalne zawiadomienie organów ścigania i mogą powodować podejrzenie popełnienia innego czynu zabronionego, w szczególności:
 - zmuszania;
 - gróźb;
 - naruszenia nietykalności cielesnej;
 - bezprawnego ograniczenia swobody poruszania się;
 - uporczywego nękania;
 - znieważenia lub zniesławienia;
 - tamowania albo utrudniania ruchu;

- naruszenia dóbr osobistych lub prywatności?
- 7. Czy Ministerstwo lub podległe mu organy analizowały zastosowanie art. 243 Kodeksu postępowania karnego do sytuacji, w których osoba prywatna twierdzi, że „ujęła” obywatela podejrzanego wyłącznie o popełnienie wykroczenia? Jeżeli tak, proszę o udostępnienie dokumentów, stanowisk lub wytycznych dotyczących tej kwestii.
- 8. Czy Ministerstwo, Policja lub prokuratura analizowały możliwość zastosowania art. 255b Kodeksu karnego do publicznego rozpowszechniania w internecie materiałów przedstawiających poniżające traktowanie osób, w tym materiałów publikowanych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej?
- 9. Jeżeli takie analizy były prowadzone, proszę o udostępnienie:
 - daty ich sporządzenia;
 - nazwy dokumentu;
 - jednostki, która go opracowała;
 - informacji o najważniejszych wnioskach;
 - kopii dokumentów, o ile podlegają udostępnieniu.
- 10. Czy Ministerstwo prowadzi działania edukacyjne lub informacyjne skierowane do obywateli dotyczące granic:
 - nagrywania innych osób w przestrzeni publicznej;
 - publikowania nagrań w internecie;
 - ujawniania wizerunku i danych osób nagranych;
 - obywatelskiego zatrzymania;
 - samodzielnego reagowania na wykroczenia drogowe;
 - zawiadamiania Policji zamiast podejmowania bezpośredniej konfrontacji?
- 11. Czy Ministerstwo planuje działania legislacyjne, organizacyjne lub edukacyjne mające ograniczyć ryzyko powstawania grup internetowych, które mogą prowadzić do publicznego piętnowania obywateli, nękania lub podejmowania działań quasi-egzekucyjnych wobec osób podejrzanych o wykroczenia?
- 12. Czy Ministerstwo posiada informacje lub analizy dotyczące wpływu tego rodzaju działalności na:
 - zaufanie obywateli do Policji i innych służb;
 - gotowość obywateli do współpracy z organami państwa;
 - postrzeganie skuteczności interwencji służb;
 - bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego;
 - ryzyko eskalacji konfliktów w przestrzeni publicznej?

Jeżeli część żądanych informacji znajduje się w posiadaniu Komendy Głównej Policji, Komendy Stołecznej Policji, Prokuratury Krajowej albo innego właściwego organu, proszę — w zakresie dopuszczalnym prawem — o wskazanie właściwego podmiotu lub przekazanie wniosku zgodnie z właściwością.

Z poważaniem

Piotr Sterkowski